

מסכת פסחים -- אימרות והנהגות

דף

דאמר ר' יהושע בן לוי לעולם אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו שהרי עקם הכתוב שמונה אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו שנאמר (בראשית ז, ח) מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהורה	פסחים ג:א
תניא דבי רבי ישמעאל לעולם יספר אדם בלשון נקיה שהרי בזב קראו מרכב ובאשה קראו מושב	פסחים ג:א
אמר רב משום ר' מ לעולם ישנה אדם לתלמידו דרך קצרה	פסחים ג:ב
דניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בגופיה	פסחים ד:ב
ניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בממוניה	פסחים ד:ב
דתנא דבי ר' ישמעאל בשכר שלשה ראשון זכו לשלשה ראשון להכרית זרעו של עשו לבנין בית המקדש ולשמו של משיח	פסחים ה:א
מאי דכתיב (תבוקק ג, ד) ונוגה כאור תהיה קרנים מידו לו ושם חביון עוזו למה צדיקים דומין בפני שכינה כנר בפני האבוקה ואמר רבא אבוקה להבדלה מצוה מן המובחר	פסחים ח:א
והא אמר ר' אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין	פסחים ח:א
והאמר רבי אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין היכא דשכיח היזיקא שאני שנאמר (שמואל א טז, ב) ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני ויאמר ה' עגלת בקר תקח בידך	פסחים ח:ב
א"ר אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן כמאן כי האי תנא דתניא איסי בן יהודה אומר כלפי שאמרה תורה (שמות לד, כד) ולא יחמוד איש את ארצך מלמד שתהא פרתך רועה באפר ואין חיה מזיקתה תרנגולתך מנקרת באשפה ואין חולדה מזיקתה	פסחים ח:ב
אמר ר' יצחק מפני מה אין פירות גינוסר בירושלים כדי שלא יהו עולי רגלים אומרים אלמלא לא עלינו אלא לאכול פירות גינוסר בירושלים דיינו נמצאת עלייה שלא לשמה	פסחים ח:ב
אמר ר' דוסתאי בר' ינאי מפני מה אין חמי טבריא בירושלים כדי שלא יהו עולי רגלים אומרים אלמלא לא עלינו אלא לרחוץ בחמי טבריא דיינו נמצאת עלייה שלא לשמה	פסחים ח:ב
כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח	פסחים יג:א
שלשה דברים ממעטין את הזבל וזוקפין את הקומה ומאירין את העינים אלו הן פת נקיייה בשר שמן ויין ישן	פסחים מב:א
שלשה דברים נאמרים בכותח הבבלי מטמטם את הלב ומסמא את העינים ומכחיש את הגו	פסחים מב:א
רבי שמעון אומר כל סעודה שאינה של מצוה אין תלמיד חכם רשאי להנות ממנה כגון מאי א"ר יוחנן כגון בת כהן לישראל ובת תלמיד חכם לעם הארץ דא"ר יוחנן בת כהן לישראל אין זוגן עולה יפה	פסחים מט:א
א"ר יוחנן הרוצה שיתעשר ידבק בזרעו של אהרן כל שכן שתורה וכהונה מעשרתן לא קשיא הא בת"ח הא בעם הארץ	פסחים מט:א
אמר רבי יצחק כל הנהנה מסעודת הרשות לסוף גולה שנא' (עמוס ו, ד) ואוכלים כרים מצאן ועגלים מתוך מרבק וכתוב לכן עתה יגלו בראש גולים	פסחים מט:א
ת"ר כל ת"ח המרבה סעודתו בכל מקום סוף מחריב את ביתו ומאלמן את אשתו ומייתם את גוזליו ותלמודו משתכח ממנו ומחלוקות רבות באות עליו ודבריו אינם נשמעים ומחלל שם שמים ושם רבו ושם אביו וגורם שם רע לו ולבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות	פסחים מט:א
ת"ר לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח שאם מת או גולה מובטח לו שבניו ת"ח ואל ישא בת ע"ה שאם מת או גולה בניו ע"ה	פסחים מט:א
ת"ר לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח וישא בתו לת"ח משל לענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל ולא ישא בת עם הארץ משל לענבי הגפן בענבי הסנה דבר כעור	פסחים מט:א
תנו רבנן לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם לא מצא בת תלמיד חכם ישא בת גדולי הדור לא מצא בת גדולי הדור ישא בת ראשי כנסיות לא מצא בת ראשי כנסיות ישא בת גבאי צדקה לא מצא בת גבאי צדקה ישא בת מלמדי תינוקות ולא ישא בת עמי הארץ מפני שהן שקץ ונשותיהן שרץ	פסחים מט:ב
כל העוסק בתורה מותר לאכול בשר בהמה ועוף וכל שאינו עוסק בתורה אסור לאכול בשר בהמה ועוף	פסחים מט:ב
תניא אמר רבי עקיבא כשהייתי עם הארץ אמרתי מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור אמרו לו תלמידיו רבי אמור ככלב אמר להן זה נושך ושובר עצם וזה נושך ואינו שובר עצם	פסחים מט:ב
תניא היה רבי מאיר אומר כל המשיא בתו לעם הארץ כאילו כופתה ומניחה לפני ארי מה ארי דורס ואוכל ואין לו בושת פנים אף עם הארץ מכה ובוטל ואין לו בושת פנים	פסחים מט:ב
תנא רבי חייה כל העוסק בתורה לפני עם הארץ כאילו בועל ארוסתו בפניו שנאמר (דברים לג, ד) תורה צוה לנו משה מורשה אל תקרי מורשה אלא מאורסה	פסחים מט:ב
גדולה שנאה ששונאין עמי הארץ לתלמיד חכם יותר משנאה ששונאין עובדי כוכבים את ישראל ונשותיהן יותר מהן	פסחים מט:ב
א"ר יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים עד שהסוס רץ ומציל	פסחים נ:א
הרוגי מלכות אין אדם יכול לעמוד במחיצתן	פסחים נ:א

מסכת פסחים -- אימרות והנהגות

דף

אמר רבי אחא בר חנינא לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה על בשורות טובות ואומר ברוך הטוב והמטיב ועל בשורות רעות ואומר ברוך דיין האמת לעולם הבא כולו הטוב והמטיב	פסחים נ:א
א"ר נחמן בר יצחק לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה נכתב ב"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת אבל לעולם הבא כולו אחד נקרא ב"ד ה"י ונכתב ב"ד ה"י סבר רבא למדרשה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב ר' אבינא רמי כתיב (שמות ג, טו) זה שמי לעלם וזה זכרי לדור דור אמר הקב"ה לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ב"ד ה"א ונקרא אני באל"ף דל"ת	פסחים נ:א
העושה מלאכה בערבי שבתות וימים טובים מן המנחה ולמעלה אינו רואה סימן ברכה	פסחים נ:ב
העושה מלאכה בערבי שבתות ובערבי ימים טובים מן המנחה ולמעלה ובמוצאי שבת ובמוצאי יו"ט ובמוצאי יום הכפורים ובכל מקום שיש שם נידוד עבירה לאתווי תענית ציבור אינו רואה סימן ברכה	פסחים נ:ב
תנו רבנן המצפה לשכר אשתו וריחים אינו רואה סימן ברכה לעולם שכר אשתו מתקולתא ריחייא אגרתא אבל עבדה ומזבנה אישתבוחי משתבח בה קרא דכתיב (משלי לא, כד) סדין עשתה ותמכור	פסחים נ:ב
המשתכר בקנים ובקנקנים אינו רואה סימן ברכה לעולם מאי טעמא כיון דנפיש אפחזייהו שלטא בהו עינא	פסחים נ:ב
תגרי סימטא ומגדלי בהמה דקה וקוצצי אילנות טובות ונותנין עיניהן בחלק יפה אינו רואה סימן ברכה	פסחים נ:ב
ד' פרוטות אין בהן סימן ברכה לעולם שכר כותבין ושכר מתורגמנין ושכר יתומים ומעות הבאות ממדינת הים	פסחים נ:ב
כותבי ספרים תפילין ומזוזות הן ותגריהן ותגרי תגריהן וכל העוסקין במלאכת שמים לאיתווי מוכרי תכלת אינן רואין סימן ברכה לעולם ואם עוסקין לשמה רואין	פסחים נ:ב
אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ומצות אף על פי שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה	פסחים נ:ב
אמר ר' יוחנן כל המטיל מלאי לכיס תלמידי חכמים זוכה ויושב בישיבה של מעלה שנא' (קהלת ז, יב) כי בצל החכמה בצל הכסף	פסחים נ:ג
אין בין תשעה באב לתענית ציבור אלא שזה אסור בעשיית מלאכה וזה מותר בעשיית מלאכה	פסחים נ:ד
מיום שנגנז ספר יוחסין תשש כחן של חכמי' וכהה מאור עיניהם	פסחים ס:ב
רבי אומר אי אפשר לעולם בלא בסם ובלא בורסי אשרי מי שאומנתו בסם אוי לו מי שאומנתו בורסי	פסחים ס:א
ואי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות אשרי מי שבניו זכרים אוי לו מי שבניו נקבות	פסחים ס:א
אמר רב כל המתיהר אס חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו אס נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו אס חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו	פסחים ס:ב
ולשמאל דאמר אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד מאי איכא למימר אידי ואידי לעולם הבא ולא קשיא כאן במחנה שכינה כאן במחנה צדיקים	פסחים ס:א
ויקרא כג, לב) ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש וכי בתשעה (תם) מתענין והלא בעשירי מתענין אלא לומר לך כל האוכל ושותה בתשעה בו מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי	פסחים ס:ב
ונעביד לה חמי האור משום דר"ג דאמר ר"ג אמר קרא (ויקרא יט, יח) ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה	פסחים ע:א
דא"ר יהושע בן לוי אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים	פסחים פ:ב
דאמר רבי שמואל בר רב יצחק מפני מה לא נתקדשו שערי ירושלים מפני שמצורעין מגינין תחתיהן בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים	פסחים פ:ב
א"ר יוחנן גדול קבוץ גלויות כיום שנבראו בו שמים וארץ שנאמר (הושע ב, ג) ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדו ושמנו להם ראש אחד ועלו מן הארץ כי גדול יום יזרעאל וכתוב (בראשית א, ה) ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד	פסחים פ:א
מכאן אמרו חכמים יפה שתיקה לחכמים קל וחומר לטפשים שנאמר (משלי יז, כח) אויל מחריש חכם יחשב	פסחים צ:ט:א
רב יוסף אהא דרב תנא משמיה דרבי יהושע בן חנניא כל החותם מקדש ישראל והמבדיל בין קודש לחול מאריכין לו ימי ושנותיו	פסחים ק:ד
אמר ריש לקיש ארבעה דברים העושה אותן דמו בראשו ומתחייב בנפשו אלו הן הנפנה בין דקל לכותל והעובר בין שני דקלים והשותה מים שאולין והעובר על מים שפוכין	פסחים ק:א
ת"ר שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין ואלו הן הכלב והדקל והאשה ו"א אף החזיר ו"א אף הנחש	פסחים ק:א
ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות	פסחים ק:ב:א
חמשה דברים צוה ר"ע את רבי שמעון בן יוחי כשהיה חבוש בבית האסורין אמר לו רבי למדני תורה אמר איני מלמדך אמר לו אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות אמר לו בני יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק ר' יהודה בן תימא אמר הוי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים	פסחים ק:ב:א
א"ר יוחנן שלשה מכריז עליהן הקב"ה בכל יום על רווק הדר בכרך ואינו חוטא ועל עני המחזיר אבידה לבעליה ועל עשיר המעשר פירותיו בצינעה	פסחים ק:א

ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות	פסחים קי"א:
שלשה הקדוש ברוך הוא אוהבן מי שאינו כועס ומי שאינו משתכר ומי שאינו מעמיד על מדותיו	פסחים קי"ב:
שלשה הקדוש ברוך הוא שונאן המדבר א' בפה ואחד בלב והיודע עדות בחבירו ואינו מעיד לו והרואה דבר ערוה בחבירו ומעיד בו יחידי	פסחים קי"ב:
שלשה חיייהן אינם חיים הרחמנין והרתחנין ואיני הדעת	פסחים קי"ב:
ארבעה אין הדעת סובלתן אלו הן דל גאה ועשיר מכחש וזקן מנאף ופרנס מתגאה על הציבור בחנם ויש אומרים אף המגרש את אשתו פעם ראשונה ושניה ומחזירה	פסחים קי"ב:
חמשה דברים צוה כנען את בניו אהבו זה את זה ואהבו את הגזל ואהבו את הזמה ושנאו את אדוניכם ואל תדברו אמת	פסחים קי"ב:
ששה דברים נאמרים בסוס אוהב את הזנות ואוהב את המלחמה ורוחו גסה ומואס את השינה ואוכל הרבה ומוציא קמעה ו"א אף מבקש להרוג בעליו במלחמה	פסחים קי"ב:
שבעה מנודין לשמים אלו הן יהודי שאין לו אשה ושיש לו אשה ואין לו בנים ומי שיש לו בנים ואין מגדלן לתלמוד תורה ומי שאין לו תפילין בראשו ותפילין בזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו והמונע מנעלים מרגליו ו"א אף מי שאין מיסב בחבורה של מצוה	פסחים קי"ב:
שארן השכינה שורה לא מתוך עצלות ולא מתוך עצבות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך דבר שמחה של מצוה שנאמר (מלכים ב ג, טו) ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד השם	פסחים קי"א:
אמר רב כל ת"ח היושב לפני רבו ואין שפתותיו נוטפות מר תכונה שנאמר (שיר השירים ה, ג) שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר אל תקרי שושנים אלא ששונים אל תקרי מור עובר אלא מר עבר	פסחים קי"א:
א"ר יוחנן קשין מזונותיו של אדם כפליים כולדה דאילו בולדה כתי' (בראשית ג, טז) בעצב ובמזונות כתי' (בראשית ג, יז) בעצבון	פסחים קי"א:
א"ר יוחנן קשין מזונותיו של אדם יותר מן הגאולה דאילו בגאולה כתיב (בראשית מח, טז) המלאך הגואל אותי מכל רע מלאך בעלמא ואילו במזונות כתיב (בראשית מח, טו) האלהים הרועה אותי	פסחים קי"א:
אמר רב שיזבי משמיה דרבי אלעזר בן עזריה קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף דכתיב (תהלים קלו, כה) נותן לחם לכל בשר וסמך ליה לגוזר ים סוף לגזרים	פסחים קי"א:
אמר ר"א בן עזריה קשין נקביו של אדם כיום המיתה וכקריעת ים סוף שנאמר (ישעיהו נא, יד) מהר צועה להפתח וכתוב בתרי' רוגע הים ויהמו גליו	פסחים קי"א:
ואמר רב ששת משום ר"א בן עזריה כל המבזה את המועדות כאילו עובד ע"ז שנאמר (שמות לד, יז) אלהי מסכה לא תעשה לך וכתוב בתריה את חג המצות תשמור	פסחים קי"א:
ר"א בן עזריה כל המספר לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר בחבירו ראוי להשליכו לכלבים שנאמר (שמות כב, ל) לכלב תשליכון אותו וכתוב בתריה (שמות כג, א) לא תשא שמע שוא	פסחים קי"א:
שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם בשר ודם מנצחין אותו ועצב אבל הקב"ה נוצחין אותו ושמח שנאמר (תהלים קנ, כג) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו	פסחים קי"א: